

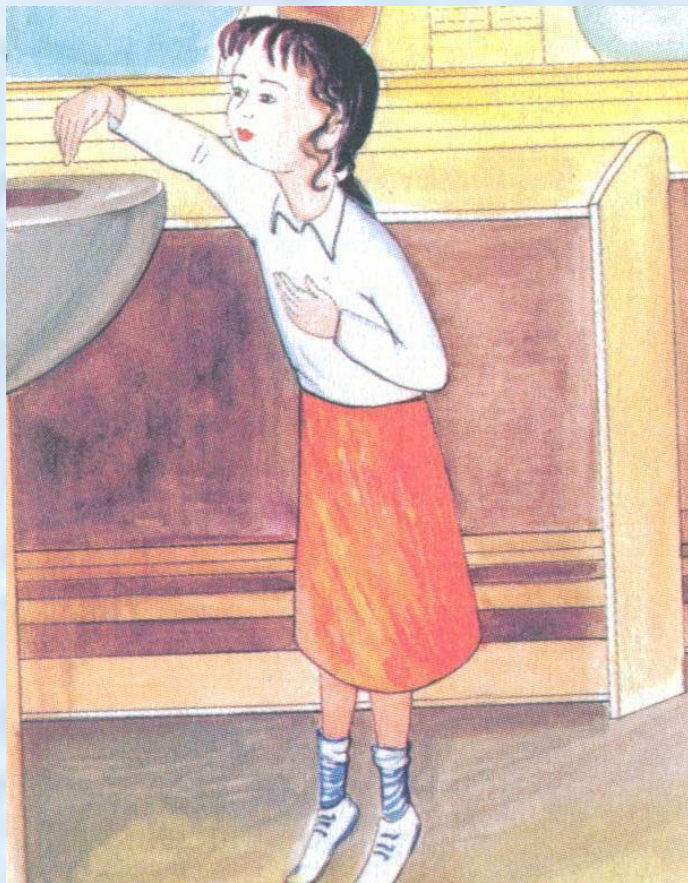
Gesty w liturgii

Gesty w liturgii

Gesty w liturgii mają swoją symbolikę. Samo ciało ludzkie ma swoją wymowę w liturgii.

Jak zewnętrzne zachowanie się człowieka wynika zawsze z wewnętrznego usposobienia, tak również w liturgii zewnętrzne wykonywanie pewnych gestów czy przyjmowanie postaw potrzebne jest dla obudzenia i rozwijania wewnętrznego kultu Boga. Ludzie praktykują pewne gesty dla głębszego i żywszego zajmowania się sprawami Bożymi.

Żegnanie się w wodą święconą

Wchodząc do kościoła zanurzamy dłoń w wodzie święconej. Woda jest naturalnym środkiem oczyszczającym. W tym wypadku chodzi nie o brud ciała czy kurz uliczny, ale o brud grzechów. Człowiek, który zbliża się do Boga musi zostać poddany oczyszczeniu, co właśnie ten gest ma nam uświadamiać.

Przekraczając próg między światem a świątynią wierny musi zostawić za sobą sprawy doczesne i zapomnieć o duchu światowym.

Kroczenie w procesji

Procesja to akt czci Boga, w czasie którego następuje modlitewne przejście wiernych. Procesja liturgiczna jest celebracją tajemnic Chrystusa przez Kościół pielgrzymujący ku wieczności. W IV wieku wprowadzono we Mszy św. procesje na wejście, z darami ofiarnymi oraz komunijną. Istnieją procesje o różnym charakterze: radosne, błagalne, żałobne.

Znak krzyża

Znak krzyża jest najczęściej spotykanym znakiem tak w liturgii, jak i poza liturgią. Przypomina dzieło odkupienia dokonane przez Chrystusa na krzyżu. Jest symbolem wiary i źródłem łask. Znak krzyża przypomina również, że trzeba krzyżować siebie samego przez różne formy umartwienia i naśladować Chrystusa w bolesnej drodze.

Małe znaki krzyża

Robimy takie znaki kciukiem na czole, ustach, sercu przed czytaniem Ewangelii. Jest to znak, że chcemy te słowa zapamiętać, wypowiedzieć ustami i zachować w sercu.

Bicie się w piersi

Uderzenie się w piersi ma miejsce tylko w czasie akty pokutnego na słowa "Moja wina". Jest to znak usposobienia pokutnego i żalu za grzechy. Ponieważ serce uchodziło, między innymi za źródło i siedlisko grzechu, dlatego bicie się w piersi uważano za widzialny znak poczucia grzeszności, żalu, skruchy i szczerego wyznania grzechów.

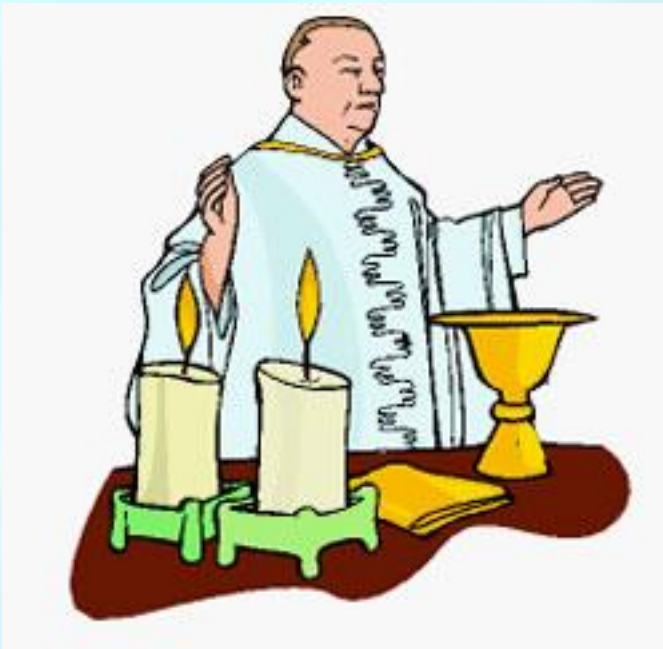
Złożenie rąk

Gest złożenia rąk sięga swoimi korzeniami średniowiecza (XIII w.) i wywodzi się ze składania hołdu. Obrzęd ten wszedł do liturgii święceń kapłańskich, kiedy to nowy wyświęcony wkłada swoje ręce w ręce biskupa, przyrzekając mu i jego następcom posłuszeństwo i szacunek.

Składanie rąk praktykowane przy modlitwach wyraża podniesienie duszy do Boga i poddanie się Jego woli. Złożone ręce uczą konieczności codziennego oddawania się Bogu i stale przypominają, że przyjdzie taki czas, kiedy oddamy się sprawiedliwości Bożej i Jego miłosierdziu.

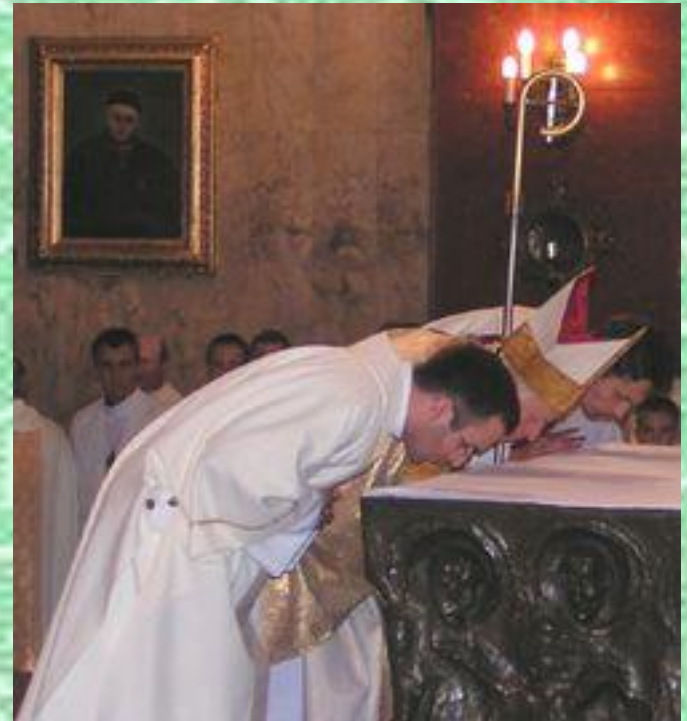
Rozłożenie rąk

Rozłożenie rąk i wzniesienie ich nieco w górę tak, jak kapłan trzyma je podczas odmawiania modlitw mszalnych, to najstarsza forma postawy modlitewnej, przekazanej przez liturgię. Gest ten oznacza, że adresatem modlitwy jest Pan Bóg. Symbolizuje człowieka, który z całą ufnością zwraca się do Boga i oczekuje od Niego pomocy.

Skłony

Skłon jest wyrazem czci i szacunku w stosunku do Boga. W liturgii istnieją dwa rodzaje skłonów: głowy i ciała. Pokłon, względnie skłon, w liturgiach wschodnich jest często stosowanym znakiem głębokiego szacunku i uwielbienia. W liturgii rzymskiej pokłon oznacza zarówno szacunek, jak i usposobienie pokutne.

Pochylenie ciała

Pochylenie ciała wykonujemy głęboko, całym tułowiem, trzymając złożone dłonie. Ukłon taki kapłan wykonuje w czasie niektórych modlitw mszalnych. Razem z kapłanem wykonujemy go w następujących okolicznościach: w czasie wyznania wiary na słowa "I za sprawą Ducha Świętego"; oddając cześć ołtarzowi, na którym nie ma Najświętszego Sakramentu; przed czynnością okadzenia i po jej zakończeniu. Nie czynią ukłonu ani nie przyklękają ministranci, którzy niosą krzyż, świece i księgę Ewangelii.

Pochylenie głowy

Podczas wykonywania tego gestu ciało pozostaje wyprostowane, a lekko skłania się tylko głowę. Ręce powinny być złożone. Lekki skłon głowy wykonujemy, kiedy wymawiamy imiona trzech osób Boskich, imię Jezusa, Najświętszej Maryi Panny bądź świętego, na którego cześć odprawia się Mszę Świętą. Głowę wierni pochylają, przyjmując błogosławieństwo. Wskazany jest także taki ukłon przed czynnością liturgiczną i po jej zakończeniu.

Znak pokoju

Znak pokoju to zewnętrzny wyraz zgody z bliźnim. W odnowionej liturgii pocałunek pokoju zastępuje znak pokoju. Wybór tego znaku Stolica Apostolska pozostawiła terytorialnej władzy kościelnej. W Polsce Episkopat wybrał jako znak pokoju ukłon w kierunku najbliższych osób, nie wypowiadając przy tym żadnych słów.

Błogosławieństwo

**W Biblii
błogosławieństwo
oznacza życzenie lub
powinszowanie z powodu
otrzymanych darów, cnót
czy jakiejś korzystnej
sytuacji.**

**Takie też życzenie wyraża
kapłan udzielając
wiernym
błogosławieństwa.**

Nałożenie rąk

Nałożenie rąk należy do najstarszych obrzędów liturgicznych. Swoje źródło ma ono w pojmowaniu ręki jako symbolu wszystkich aktów ludzkich i siły ludzkiej. W Piśmie św. nałożenie rąk oznaczało przekazywanie błogosławieństwa, bądź przekazywanie władzy. W liturgii włożenie rąk, w zależności od obrzędu, może oznaczać błogosławieństwo, udzielanie Ducha Świętego (np. Bierzmowanie), przyjęcie pod władzę, uwalniania spod władzy złego ducha (modlitwa z egzorcyzmem i nałożenie ręki podczas chrztu świętego).

Obmycie rąk

Przypomina o ludzkiej małości i grzeszności w stosunku do Boga. Wiernym ten gest przypomina chrzest odradzający do nowego życia i jednanie się z Kościołem i Bogiem w sakramencie pokuty i pojednania. To obmycie czysto fizyczne jest symbolem obmycia moralnego, dotyczącego czystości od grzechu i niesprawiedliwości.

W dzisiejszej liturgii znak ten występuje po przygotowaniu darów, gdzie kapłan przy pomocy ministrantów obmywa sobie ręce, odmawiając równocześnie następującą formułę: *Obmyj mnie Panie z mojej winy i oczyść mnie z grzechu mojego.*

